

Aanvullende gegevens

Inv. nr. 175

Dorp Groot-Ammers

Gemeente Liesveld

Eigenaar SIMAV (sinds 1966)

Type wipwatermolen

Functie tot 1965 het bemalen van de polder Liesveld; tevens peilmolen voor het waterschap de Overwaard

Bouwjaar onbekend

Opvoerhoogte bij zomerpeil 0,80 m bij winterpeil 0,90 m

Vlucht 26,60 m

Wiekvorm Oud-Hollands

Bovenas De Prins van Oranje, 's Gravenhage, nr. 816 (1872)

Roeden binnenroede: Gebrs. B. Pot, Kinderdijk, nr. 885 (1875)

buitenroede: Gebrs. B. Pot, Kinderdijk, nr. 1532 (1888)

Wateras gietijzer

Sintelstuk gietijzer

Scheprad diameter: 5,56 m breedte: 0,61 m

Historische en technische bijzonderheden

In de verpondinghe (belasting gegevens) uit 1513 staat dat de inwoners van (polderdeel) Gelkenes molengeld moesten betalen, tegenwoordig is dat de waterschapsbelasting.

Maar toen stond er dus al een molen.

De Gelkenesmolen werd in 1760 als peilmolen aangewezen. De molen nam deze functie van de toen gesloopte, wat noordelijker gelegen molen van de polder Gelkenes over.

Bij noorden- of noordoostenwind was echter in plaats van de Gelkenesmolen de Spindermolen van de polder (Neder-)Hardinxveld peilmolen omdat het waterpeil in de meer zuidelijk gelegen boezemwateren dan belangrijk werd opgestuwd.

Nieuw onderrondsel

In 1857 werd door de Dordrechtse ijzergieterij Penn & Compagnon een gang staven ten behoeve van het onderrondsel geleverd voor f 141,40.

In 1880 werd door dezelfde gieterij een ijzeren wielbak geleverd voor het waterwiel. Kennelijk lekte de vroegere stenen bak, want al enige jaren ontving de molenaar een vergoeding van f 8,50 per jaar voor het drooghouden van deze wielbak.

Nieuwe windpeluw

In de jaren vijftig van de 20ste eeuw werd met behulp van een handtakel een nieuwe windpeluw geplaatst. Toen echter de windpeluw op hoogte was gebracht en op de punt van een daklijst werd gelegd, gleed zij er plotseling af waardoor de windpeluw en een deel van de schoorsteen in de woonkamer terecht kwamen.

De vallende takel beschadigde het hekwerk van de onderste wiek. Een tweede poging lukte wel.

De toen aangebrachte windpeluw werd in februari 1991 vervangen door een nieuw exemplaar.

1979-1980 omvangrijke restauratie

In 1979-1980 werd een omvangrijke restauratie aan de molen uitgevoerd. Zo werd de ondertoren van nieuw net voorzien, een nieuwe kap geplaatst en werden er herstelwerkzaamheden aan waterlopen, staart, ramen, deuren en kozijnen uitgevoerd.

De officiële ingebruikstelling na deze restauratie vond plaats op 25 september 1980.

VERSIERINGEN EN INSCRIPTIES

Fraai opengewerkte makelaar op de kap met een windvaan in de vorm van een haan. In de borstnaald is het jaartal 1979 gehakt als herinnering aan de toen uitgevoerde restauratie.

Overgenomen uit het boek: "Van maalwerktuigen tot cultuurmonumenten" van de Stichting
Publikaties Abblasterwaard en Vijfheerenlanden.
Aangevuld door Mark Dwarswaard